

Öyle anlaşılıyor ki, İmam-ı Rabbani, Abdulkerim Ceyli ve Muhyiddini Arabi vb. Zatlar, *bak ma, duyma, koklama, dokunma ve tatma* gibi beş duyu organımızla görüp fark ettiklerimizin; RUH'larımızın algıladığı hissetmeler olduğunu belirtmek ve insanların dikkat ve gayretini FANİ olandan BAKİ olana çevirmek istemişlerdir. Yoksa bu dış dünyanın , canlı-cansız bütün varlıkların ve bu mükemmel ve muhteşem Kâinatın, aslında "YOK" olduklarını veya sadece "VEHİM ve HAYAL"den ibaret bulduklarını iddia etmemişlerdir. Zaten bütün Sahabe-i Kiram'ın, Tabiin Hazeratının, Mezhep İmamlarının ve tüm asfiyanın (seçkin ulema ve evliyanın) ortak kanaati "*Hakaik-ül Eşyaai, sabitetün*" şeklindedir. Yani "Eşyanın (Kâinatın, tabiatın ve tüm varlıkların) hakikati-varlığı tesbitlidir" demektir. Bütün varlıkların ve yaşananların sadece bir ZANN, VEHİM (kuruntu, olmayanı var sanma) ve HAYAL oldukları düşüncesi, gafiller nazarında; Cenab-ı Hak'kın yaratılış harikası olan varlıklardaki *kudret, hikmet ve rahmet eserlerinin* yüksek değerini ve var oluş gayesini küçültecek... Ayrıca kulluk sorumluluklarını, iman, itaat, ibadet ve ahlak düsturlarını, Allah'ın rızasını arama ve O'nun ikramı olan Cennet hayatına hazırlık çabalarının önemini ve gereğini gözden düşürecek, hatta SOFASTAİ kâfirlerin dalaletine sürükleyecektir. Sofastai'lik; her şeyin, kendiliğinden ve tesadüfen oluştuğunu savunan... Yaratılış hakikati ve amacı konusunda hiçbir gerçeğe inanmayan... Bütün mevcudatı ve dünya hayatını "YOK ve HAYAL" sayan... Allah'ın varlığını ve yaratma san'atını inkâra kalkışan... Hazır fırsatları ve imkânları zevkü sefa ile ve sorumsuz şekilde geçirmek gerektiği düşüncesini taşıyan, Batı kaynaklı sapkın ve safstacı bir kesimin felsefesidir.

Halbuki; hücrelerden galaksilere, böceklerden bitkilere, yerdeki beşerden, gökteki meleklerle kadar, her şeyin varlığı sabittir, kesindir ve hepsi Allah'ın sonsuz kudret ve kusursuz sa'nat eserleridir. Bunların mevcudiyeti, *vehim ve hayal değil*, gerçektir. Ancak, Yüce Allah'ın dışındaki her şeyin varlığı; Hakiki ve daimi değil sun'i ve fani (geçici)dir. Çünkü *Hakiki ve Baki (Daimi, Değişmez, Ezeli ve Ebedi) varlık, sadece Cenab-ı Hak'ka aittir.* O'nun dışındaki her şey ise; O'nun bizzat yarattığı, hayret verici özelliklerdeki ve hayran edici güzelliklerdeki yüksek san'at eserleridir, Rabbimizin Esmâ ve Sıfatlarının harika tecelli ve tezahürleridir.

İnsana uykusundaki sadık rüyaları da yine Cenab-ı Hak göstermektedir. İnsanlar rüyalarında; zahiri bir dünyası, vücudu, mekânı, zamanı, esbabı (sebebe-sonuç irtibatları) ve çeşitli vasıtaları bulunmadan, acaip şeyler yaşayabilmektedirler. Ama bu dünya hayatı, elbette o rüyalardan kat be kat üstün derece ve değerde var edilen ve sonuçları sebeplerle icat edilen bir yaşam ve imtihan mertebesidir... Ahiret ise; kesinlikle bu dünya hayatından çok daha kıymetli, hikmetli, görkemli, bereketli ve sürekli bir İlahi rahmet ve nimet-fazilet ülkesidir. Ancak unutmamak lazımdır ki; rüyayı da, dünyayı da, ukbayı (sonsuz ve kusursuz ahiret hayatını) da yaratan bizzat Yüce Rabbimiz Hazretleridir, O'nun dışındaki her şey (masiva) ise, O'nun Esmâ ve Sıfatlarının, çeşitli değer ve derecedeki tezahür ve tecellilerinden ibarettir... Ve İlahi NUR'un bu tezahür ve tecellisinin en yüksek, en gerçek ve en örnek temsili ise, Hz. Peygamber Aleyhisselatü Vesselam Efendimizdir. Tezahür ve tecellinin bu son ZİRVESİ'nden sonrası için akıl ve idrakimize yol verilmemiştir.

İnkârcıların ve münafıkların İslam ahlakına, Kur'an ahkâmına ve inananlara karşı alaycı bir tavır göstermelerinin en önemli nedenlerinden biri, her şeyi dünyevi kıstaslara göre değerlendirmeleridir. Bunun nedeni de, tüm yaşamlarının dünya ile sınırlı olduğunu zannetmeleri ve dünyaya karşı hırs dolu bir bağlılıkla şeytana köleleşmeleridir. Din ahlakından ve Kur'an ahkâmından uzak yaşayan insanların bu ruh hali Kur'an'da şöyle bildirilmiştir:

“(Fakat her peygamberin) Kendi kavminden inkâr edip ahirete kavuşmayı yalanlayan (kimseler) ve kendilerine dünya hayatında refah (imkân ve iktidar) verdiğimiz önde gelenler (zenginler ve yöneticiler) dedi ki: "Bu, (elçi ve davetçi) sizin benzeriniz olan bir beşerden başkası değildir, kendisi de sizin yediklerinizden yemekte ve içtiklerinizden içmektedir." (Bunları sizden farklı ve faziletli görüp itaat etmeniz gereksizdir. Servetine ve siyasi yetkinliğine güvenen kimseler çevrelerini şu sözlerle etkileyip yönlendirmekteydi:) "Eğer sizin benzeriniz olan bir beşere boyun eğecek olursanız, andolsun (o takdirde), siz gerçekten hüsrana düşen (aciz ve şahsiyetsiz kimselersinizdir). O (elçiler), ölüp (gittiğiniz), toprak ve kemik haline geldiğiniz zaman, sizin mutlaka (yeniden diriltilip) çıkarılacağınızı mı va'ad etmektedir? (Siz de inanıp bunların peşinden gitmektesiniz, öyle mi?) Heyhat! Size va'ad edilen şey (ahiret ve cennet) ne kadar uzak bir ihtimal!" (Bu adam gerçekleşmesi imkânsız va'adlerle sizi kandırırvermektedir. Böylesi asılsız ve imkânsız şeylere inandığınız için yazıklar ve hayıflar olsun size! O gerçek sandığınız ve sahip çıktığınız cennet boş bir hayaldir.) Hayat, sadece bizim (yaşadığımız bu) dünya hayatından ibarettir. (Sonunda) Ölürüz ve (şimdilik) yaşayıp gideriz. Biz (ahirette) diriltilecek değiliz.”[1]

İşte bu hırs sebebiyle inkârcılar ve münafıklar dünyaya yönelik bir kavrayış eksikliği içine düşmektedir. Etraflarında gördükleri şeyleri Allah'tan bağımsız görüp düşünmekte ve tüm bunların ancak Allah'ın dilemesiyle varlıklarını sürdürebildiklerini görmez hale gelinmektedir. Allah inkârcıların dünya hayatına yönelik gerçekleri kavrayamadıklarını bir ayetinde şöyle bildirmiştir:

“Onlar, dünya hayatından (yalnızca) dışta olanı bilirler. Ahiretten ise gafil olanlardır!”[2]

İnkârcıların ve din istismarcısı münafıkların hayatları boyunca hesap edemedikleri çok önemli bir gerçek vardır. Onlar bu gerçekten habersiz şekilde her türlü ahlaksızlığı uygulayıp, dünyada kendilerince çıkar sağlamaya çalışmakta; yalancılık ve dine yönelik alaycılıkla, inananlara iftiralar atmakta ve bunların yanlarına kâr kalacağını sanmaktadırlar. Ancak aslında bunlar büyük bir gaflet içinde şuursuzca bocalamaktadırlar.

Önemli Uyarı!

Okuyacağınız bu bölüm, hayatın çok önemli bir sırrını içermektedir. Maddesel dünyaya bakış açınızı kökten değiştirecek olan bu konuyu, çok dikkatli bir biçimde ve sindirerek okumanız gerekir. Burada anlatılacak olanlar yalnızca bir bakış açısı, farklı bir yaklaşım veya herhangi bir felsefi düşünce tarzı değil; dine inanan-inanmayan herkesin kabul etmek zorunda kalacağı, bugün bilimin de kanıtladığı kesin bir gerçektir. Bu kesin gerçek anlaşılır ve ona göre davranılırsa, hayatınızın akışı değişecektir.

□ Maddenin Ardındaki Sır Nedir?

Bakma (görme), duyma, koklama, tat alma, dokunma duyularımızın tamamı birbirlerine benzer bir işleyişe sahiptir. Dışarıda var olduğunu düşündüğümüz nesnelere gelen etkiler (ses, koku, tat, görüntü, sertlik vs.), sinirlerimiz vasıtasıyla beyindeki duyu merkezlerine iletilir. Beyne ulaşan söz konusu bu etkilerin tamamı elektrik sinyallerinden ibarettir. Örneğin görme işlemi sırasında dışarıdaki bir kaynaktan gelen ışık demetleri (fotonlar), gözün arka tarafındaki retinaya ulaşır ve burada bir dizi işlem sonucunda elektrik sinyallerine dönüştürülmektedir. Bu sinyaller, sinirler vasıtasıyla beyin göze merkezine gönderilir. Ve biz de, birkaç santimetreküplük kapkaranlık görme merkezinde rengârenk, pırıl pırıl, eni, boyu, derinliği olan bir dünya algılayırız. Aynı sistem diğer

duyularımız için de geçerlidir. Tatlar dilimizdeki bazı hücreler tarafından, kokular burun epitelyumundaki hücreler tarafından, dokunmaya ait hisler (sertlik, yumuşaklık vs.) deri altına yerleştirilmiş özel algılayıcılar tarafından ve sesler kulaktaki özel bir mekanizma tarafından elektrik sinyallerine dönüştürülerek beyindeki ilgili merkezlere gönderilir ve o merkezlerde algılanma meydana gelir.

Konuyu daha netleştirmek için şöyle örneklendirebiliriz: Şu an bir bardak kahve içtiğinizi düşünelim. Elinizde tuttuğunuz bardağın sertliği ve sıcaklığı deri altındaki özel algılayıcılar tarafından elektrik sinyallerine dönüştürülerek beyne iletilir. Aynı zamanda kahveye ait keskin koku, onu yudumladığınız anda hissettiğiniz acı tat ve bardağa baktığınızda gördüğünüz koyu kahverengi renk de ilgili duyularınıza ait sinirler tarafından beyne ulaştırılan birer elektrik akımından ibarettir. Hemen arkasından masaya koyarken bardağın cama çarpmasıyla çıkan ses de kulağınız tarafından algılanıp beyne elektrik sinyali olarak gönderilir. Ve bu algıların tümü, beyindeki birbirinden farklı ama birbiriyle ortak çalışan duyu merkezleri tarafından yorumlanıp şekillendirilir. Siz de bu yorumun bir sonucu olarak, bir bardak kahve içtiğinizi zannedersiniz. Aslında her şey beyindeki duyu merkezlerinde olup bitmektedir, ama siz tüm bu algılarınızın somut varlığı ile muhatap olduğunuz kanaatindedesinizdir.

Oysa bu noktada yanılırsınız, çünkü beyninizde algıladığınız nesnelere dışınızdaki asılları ile muhatap olduğunuzu düşünmeniz sadece bir algıdan ibarettir. Kuşkusuz bu, üzerinde detaylı olarak düşünülmesi gereken çok önemli bir gerçektir. Şimdiye kadar dışarı baktığınızda gördüğünüz her şeyin aslı ile muhatap olduğunuzu zannetmiş olabilirsiniz. Oysa bilimin de gösterdiği gibi, duyularınızın dışına çıkarak dışarıdaki nesnelere ulaşmak mümkün değildir. Burada kısaca özetlenen bu konu, yaşamınızda farkına varabileceğiniz en büyük gerçeklerden biridir. Yani Cenab-ı Hak dilerse; bakma, duyma, koklama, dokunma ve tat alma duyularıyla algılayıp yaşadığınız olayları, zahiri bir dünya olmadan da yaratıp size aynı hissi verebilir. Kaldı ki, zahiri dünyanın ve kâinatın varlığı da bir gerçektir.

□ **Dışımızda Var Sandıklarımız Gerçek midir?**

Buraya kadar anlatılanlar, hep kafatasımızın içinde yaşadığımız, duyularımızın gösterdiklerinden başka bir şey algılayamadığımız yönündeydi. Peki bir aşama daha ilerleyelim: Görmek-duymak için, dış dünyaya ihtiyaç var mıdır? Hayır, algılayabilmek için dış dünyaya bile ihtiyaç kalmayabilir, Rabbimiz her şeye Kadir'dir. Herhangi bir şekilde beyin uyarılması ile tüm duyular harekete geçebilir, hisler, görüntüler ve sesler oluşabilir. Aslında tanıdığımız ve maalesef hırsıyla tapındığımız bu dünya, dışarıda değil zihnimizin içinde olan, orada çizilen, seslendirilen ve renklendirilen, kısacası zihnimizde

meydana gelen bir dünyadan da ibaret olabilir.

Beynimizde seyrettiğimiz bu algılar kimi zaman "yapay" bir kaynaktan da geliyor olabilirler. Bunu şöyle bir örnekle zihninizde canlandırabiliriz:

Önce, beyninizi vücudunuzun dışına çıkarıp, cam bir kavanozun içinde suni olarak yaşattığımızı düşünelim. Bir de bunun yanına, her türlü elektrik sinyalinin üretilebildiği bir bilgisayar yerleştirelim. Sonra, herhangi bir ortama ait görüntü, ses, koku gibi verilerin elektrik sinyallerini yapay olarak bu bilgisayarda üretelim ve kaydedelim. Bu bilgisayarı elektrik kablolarıyla beyninizdeki algı merkezlerine bağlayalım ve burada kayıtlı olan sinyalleri beyninize gönderelim. Bu sinyalleri algıladıkça beyniniz (bir başka deyimle "biz"), bunların karşılığı olan ortamı görecek ve yaşayacak hale gelecektir. Bu bilgisayardan beyninize, kendi görüntünüze ait elektrik sinyalleri de gönderebiliriz. Örneğin bir masada otururken algıladığınız bütün görme, işitme, dokunma gibi duyuların elektriksel karşılıklarını beyninize gönderdiğimizde, beyniniz kendisini bürosunda oturmakta olan bir iş adamı sanabilir. Bilgisayardan gelen uyarılar devam ettikçe de bu hayali dünya devam edecektir. Yalnızca bir beyinden ibaret olduğunu ise hiçbir şekilde anlaması mümkün değildir. Çünkü beynin içinde bir dünya oluşması için beyindeki ilgili merkezlere gerekli uyarıların ulaşması yeterlidir. Bu uyarılar yapay bir kaynaktan, örneğin bir kayıt cihazından ya da daha farklı bir algı kaynağından geliyor olabilir.

Ünlü bilim felsefecisi Bertrand Russell bu konuda şunları söylemektedir:

***"...Parmaklarımızla masaya bastığımız zamanki dokunma duyusuna gelince, bu parmak uçlarındaki elektron ve protonlar üzerinde bir elektrik etkisidir. Modern fiziğe göre, masadaki elektron ve protonların yakınlığından oluşagelmektedir. Eğer parmak uçlarımızdaki aynı etki, bir başka yolla ortaya çıkmış olsaydı, hiç masa olmamasına rağmen aynı şeyi hissedecektik."*[3]**

Maddesel karşılıkları olmayan algıları, gerçek sanarak aldanmamız çok kolay bir şeydir. Nitekim bu gerçeği rüyalarımızda sık sık yaşadığımızı kimse inkâr edemeyecektir. Rüyada tamamen gerçek gibi zannedilen olayları yaşar, insanlar, nesnelere, ortamları görürüz. Ama hepsi birer algıdan başka bir şey değildir. İşte rüya ile "gerçek dünya" arasında aslında temel bir fark yoktur; her ikisi de zihinde yaşanıp geçmektedir ve bunları hisseden RUH'umuzdan başkası değildir.

□ **Beynimiz de, Dış Dünyadan Ayrı Değildir!**

Şu ana kadar anlattığımız gibi dış dünyanın aslı ile değil sadece bize gösterilen algılarla muhatap olabiliyorsak, peki acaba tüm bunları gördüğünü, duyduğunu düşündüğümüz beynimiz nedir? Beynimiz de diğer her şey gibi atomlardan, moleküllerden oluşan bir yığın değil midir? Evet madde dediğimiz her şey gibi **beynimiz** de bizim için bir algıdan ibarettir. Çünkü sonuçta beyin dediğimiz şey de duyu organlarımızla algıladığımız bir et parçası görünümündedir.

O halde tüm bunları algılayan kimdir? Gören, duyan, hisseden, koklayan, tat alan beyin değilse nedir?

İşte bu noktada karşımıza çıkan gerçek apaçıktır: İnsan bilinç sahibi, görebilen, hissedeabilen, düşünebilen, muhakeme edebilen seçkin bir yaratık olarak maddeyi oluşturan atomlardan, moleküllerden çok öte bir varlıktır. İnsanı insan yapan sır; Allah'ın ona verdiği "**ruh**" gerçeğinde saklıdır. Aksi takdirde insanın bilincini ve diğer tüm insani yeteneklerini yaklaşık 1,5 kiloluk, üstelik de bir hayalden ibaret olan bir et parçası olan beyne vermek, son derece akıl dışı olacaktır. Kur'an'da bu durum şöyle anlatılmaktadır:

“O, yarattığı her şeyi en güzel yapan ve insanı yaratmaya (süzme ve özlü) bir çamurdan başlayandır. Sonra onun neslini bir özden (sülale'den), hakir (görülen) bir sudan (meniden üretilip) yapmıştır. Sonra onu 'düzeltip bir biçime soktu' ve ona (insana Kendi) ruhundan üfledi. Sizin için de kulaklar, gözler ve gönüller var etti. Ne az şükrediyorsunuz? (Ne nankör insanlarsınız!)”[4] İşte bizi biz yapan, Rabbimizin Kendi ruhundan üflediği hakikattir.

□ **Bize En Yakın Varlık Allah'ın Kendisidir!**

İnsanlar birer madde yığını değil, birer "ruh" olduklarına göre, dış dünya dediğimiz algılar bütününe ruhumuza hissettirip algılatan, daha doğrusu bunları hiç durmaksızın yaratan biri lazımdır! Kuşkusuz bu sorunun cevabı son derece açıktır. İnsana "**Kendi ruhundan üfleyen**" Allah, çevremizdeki her şeyin Yaratıcısıdır. Bu algıların tek kaynağı da O'dur. Allah'ın yaratması dışında herhangi bir şeyin gerçek ve sürekli varlığı söz konusu bile olmayacaktır. Allah bir ayetinde her şeyi sürekli yarattığını, yaratmayı durdurduğu takdirde ise gördüğümüz her şeyin varlığının son bulacağını şöyle buyurmaktadır:

“Şüphesiz Allah, gökleri ve yeri zeval bulurlar (yok olurlar, yıkılırlar) diye (her an kudreti altında) tutmaktadır. Andolsun, eğer zeval bulacak olurlarsa, Kendisi'nden sonra artık kimse onları (varlıkta) tutamazdı. Doğrusu O, Halim'dir, Bağışlayandır. [Not: Bu ayet, kâinatın, tabiatın ve hayatın dengesini ve devamını sağlayan: 1- Kütle çekim kuvveti (yer çekiminin), 2- Zayıf nükleer kuvvetlerin, 3- Elektromanyetik kuvvetlerin, 4- Şiddetli nükleer (Atom enerjisi) kuvvetlerin hepsinin Allah'ın elinde ve emrinde olduklarına, aksi halde bedenimizin ve evrenimizin bir anda yıkılıp dağılacağına işaret buyurmaktadır.]”[5]

İnsan yıllardır aldığı yanlış telkinlerin sonucu olarak bu gerçeği kabullenmekte zorlanır. Ama ne kadar görmezden gelse de, duymak istemese de gerçek apaçıktır. İnsana gösterilen tüm algılar Allah'ın yaratmasıyla hayat bulmaktadır. Üstelik yalnızca **dış dünya değil**, insanın **“kendim yapıyorum”**

dediği şeyler de ancak Allah'ın dilemesiyle vücut bulmaktadır. Bir insanın Allah'tan bağımsız bir fiili yapması, imtihan ve sorumluluk gereği verilen cüz'i irade dışında kendine ait muktedir bir iradeye sahip olması gibi bir durum söz konusu olamayacaktır. Kur'an'da bu gerçeğe şu ayetlerle dikkat çekilmiş durumdadır:

“Oysa sizi de, yapmakta olduğunuz bütün amellerinizi (ve hareketlerinizi) de, Allah yaratmıştır (yaratmaktadır).”[6]

“... (Bedir'de, Uhud'da, Hendek'te, düşmana karşı top gülleleri ve tüfek mermilerine dönüşen kumları avucuna alıp) Fırlattığın zaman da Sen atmadın, fakat Allah attı. ...”[7]

Tüm bunların sonucunda anlıyoruz ki, gerçek ve mutlak varlık yalnız Allah'tır. İmam Rabbani gibi büyük İslam alimleri, bu gerçeği ifade etmek için **“var olan tek mutlak varlık sadece Allah'tır, O'ndan başka her şey gölge varlıklardır”**

buyurmuşlardır. Bu, mevcut dünyanın, kâinatın ve diğer varlıkların **“yok veya hayal”**

olduğu anlamını taşımamakta, sadece bunların sun'i ve geçici oldukları vurgulanmaya çalışılmaktadır. Allah göklerde ve yerde bulunan her şeyi sarıp kuşatmıştır. Allah Kur'an ayetleriyle de, her yerde olduğunu, her şeyi sarıp kuşattığını haber buyurmaktadır:

“Dikkatli olun; gerçekten onlar (kâfirler ve münafıklar), Rablerine kavuşma (hesaba çağırılma ve Allah’ın huzuruna çıkarılma) konusunda şüphe içindedirler. (Kesin ve yakın bir iman sahibi değildirler. Yaptıkları yanlarına kâr kalacak zannederler.) Ama mutlaka bilirsiniz ki, O (Allah) her şeyi kuşatmış vaziyettedir.”[8]

“(Bütün yerler ve yönler) Doğu da Allah’ındır, Batı da. Her nereye dönerseniz Allah’ın yüzü (kıblesi ve tecellisi, kudret ve rahmet eseri) oradadır. Şüphesiz ki Allah, (her şeyi) Kuşatandır, (hakkıyla) Bilendir.”[9]

“Göklerde ve yerde ne varsa tümü Allah’ındır. Allah, her şeyi Kuşatandır. (Her an yaratan ve varlıkta tutandır.)”[10]

“Hani o vakit Biz Sana: "Muhakkak Rabbin insanları çepeçevre kuşatmıştır" demiştik...”[11]

“... O'nun Kürsüsü (hükümrânlığı), gökleri ve yeri (tamamen) kaplamış ve kuşatmış vaziyettedir. Onları (gökleri ve yeri) koruyup gözetmek (asla) O'na ağır da gelmemektedir. O, çok Yücedir, çok büyük Azamet sahibidir.”[12]

Allah sizi önünüzden, arkanızdan, sağınızdan, solunuzdan, yani her yönden kuşatmıştır; her an, her yerde size şahit olan, içinize ve dışınıza tamamen hâkim olan ve size şah damarınızdan ve kalbinizden daha yakın olan yalnızca sonsuz kudret sahibi yüce Yaraticıdır.

“... Biz ona şah damarından daha yakınız. (Bütün organlarını, organizmalarını, hücre yapılarını ve hayat sırrını her an Biz yaratıp yararlandırmaktayız.)”[13]

“...Ve bilin ki muhakkak Allah, kişi ile kalbi arasına girer (layıksa hidayet nurunu artırır, müstahaksa dalalet yolunu kolaylaştırır) ve siz gerçekten O'na götürülüp toplanacaksınız.”[14]

İşte inkârcılar ve gaflet içindeki Müslümanlar bu noktada büyük bir yanılgıya düşmekte ve aslı ile hiçbir zaman muhatap olamadıkları dünyayı **tek mutlak varlık** sanmaktadırlar. Onlar din ve inananlar hakkında alaycı konuşmalar yaparken ve Allah'ın ayetlerini inkâr ederken, kendi aralarında bir ayetin ifadesiyle

"alaycı tartışmalara dalmışken"

ve gizlenebildiklerini zannederlerken, aslında Allah onları çepeçevre kuşatmıştır. İşte bu, gaflet ve cehalet, azgın inkârcıların ve münafıkların habersiz oldukları en büyük gerçeklerin başındadır. Üstelik kendisine hırsla bağlandıkları dünya hayatı da bu gerçekle birlikte ellerinin arasından kayıp gidecek ve yok olacaktır.

▣ **Sahip Olunan Her şey, Aslında Gelip Geçici Gölgeler ve Görüntüler Gibi Elimizden Kayıp Gitmektedir!**

Açıkça görüldüğü gibi, "dış dünya" ile doğrudan muhatap olmadığımız, Allah'ın sürekli ruhumuza gösterdiği bir kopyası ile muhatap olduğumuz bilimsel ve mantıksal bir hakikattir. Ne var ki insanlar bunu pek düşünmeye yanaşmamaktadır. Elbette dünya, kâinat ve tüm yaratılış harikaları da vardır, ama bu varlık sadece tezahür ve tecelli konumundadır.

Bu konuda biraz samimi ve cesur düşünecek olursanız, evinizin, içindeki eşyalarınızın veya antikalarınızın, yazlığınızın, yeni aldığınız arabanızın, ofisinizin, mücevherlerinizin, bankadaki hesabınızın, gardırobunuzun, eşinizin, çocuklarınızın, iş arkadaşlarınızın ve sahip olduğunuz diğer şeylerin de aslında zihninizde oluşturulabilecek görüntüler de olabileceği gerçeğini fark etmeniz kolaylaşacaktır. Etrafınızda gördüğünüz, duyduğunuz, kokladığınız kısacası beş duyunuzla algıladığınız her şey bu **"kopya dünya"**nın birer parçasıdır; en sevdiğiniz sanatçının sesi, oturduğunuz iskemenin sertliği, kokusu hoşunuza giden bir parfüm, sizi ısıtan güneş, renkleriyle göz alıcı bir çiçek, pencerenizin dışında uçan bir kuş, denizin üzerinde hızla ilerleyen sürat motoru, bol ürün veren bahçeniz, işinizde kullandığınız bilgisayar ya da dünyadaki en kaliteli teknolojiye sahip müzik setiniz... Evet bunların hepsinin Allah'ın yarattığı ve ruh ekranınıza yansıttığı bir sürü görüntüler yığını da olabileceği gerçeği kavranırsa, Allah'ın yaratmasıyla var olan ve gereğinden fazla arzulan şeylerin, imtihan için verilen geçici nimetler olduğu daha iyi anlaşılacak ve onlara aldanılmayacaktır.

Gerçek budur, çünkü dünya yalnızca insanı denemek için yaratılan bir alemdir. İnsanlar kısa yaşamları boyunca asla gerçeğine ulaşamayacakları algılarla denenmektedir. Bu algılar ise, özellikle süslü ve çekici gösterilir. Bu gerçek, Kur'an'da şöyle haber verilmektedir: "Kadınlara, oğullara, kantar kantar yığılmış altın ve gümüş (paraya), salma güzel atlara, (lüks arabalara, yatlara) hayvanlara ve ekinlere (bahçelere, bağlara) duyulan tutkulu şehvet, insanlara 'süslü ve çekici' kılındı. (Oysa) Bunlar, dünya hayatının metaidir.

Asıl varılacak güzel yer Allah katındadır.”[15]

İnsanların çoğu, sahip oldukları ya da olmaya çalıştıkları malların, paraların, yığdıkları altınların, eşyaların, dolarların, mücevheratın, taşıdıkları hesap cüzdanlarının, kredi kartlarının, kullandıkları dolaplar dolusu kıyafetin, son model arabaların, kısacası her türlü zenginliğin büyüyle dinlerini ve davalarını bir kenara bırakır, hesabı ve ahireti unuttur ve yalnızca dünyaya kapılırlar. ***“İşim var”, “ideallerim var”, “ailevi sorumluluklarım var”, “vaktim kısıtlı”, “yetiştirmem gereken işler var”, “ileride yapacağım”*** diyerek, dünyanın “süslü ve çekici” yüzüne aldanarak kötülükten sakınmazlar, namaz kılmazlar, mallarının zekâtlarını fakirlere dağıtmazlar, ahirette kazanç sağlayacakları ibadetlere vakit ayırmazlar. Aksine yalnızca dünyada kazanç sağlamaya çalışarak ömürlerini tüketip harcarlar. Daha önce belirttiğimiz,

“Onlar, dünya hayatından (yalnızca) dışta olanı bilirler, ahiretten ise gafildirler”[16] ayetindeyse, tam da bu yanılı anlatılmaktadır. İşte anlattığımız gerçek ise, bütün bu hırsları ve bağlılıkları anlamsızlaştırması açısından oldukça anlamlıdır. Çünkü bu gerçeğin anlaşılması, insanların sahip oldukları ve olmaya çalıştıkları her şeyin, hırsla edindikleri mülklerinin, varlıklarıyla övündükleri ailelerinin, kendilerine en yakın sandıkları eşlerinin, arkadaşlarının, bedenlerinin, bir üstünlük olarak gördükleri mevkilerinin, okudukları okulların, geçirdikleri tatillerin, evet bunların hepsinin aslında gelip geçici (fani) birer

gölge varlıktan

ibaret olduğunu göstermektedir. Bu durumda ahiret hazırlığını bırakıp, sadece bunlar adına yapılan hırs, geçirilen zaman, harcanan çaba da elbette boşunadır. O halde bazı insanlar sahip oldukları mal ve mülkleriyle, yatlarıyla, helikopterleriyle, fabrikalarıyla, holdingleriyle, köşkleriyle, arazileriyle ve sanki bunların aslına sahiplermiş gibi övündükleri zaman, gerçekte kendi kendilerini kandırmaktadırlar. Yatlarında “kasılarak” dolaşan zenginler, arkadaşlarına arabalarıyla gösteriş yapanlar, zenginliklerini her fırsatta dile getirip hava atanlar, mevkilerinin kendilerini herkesten üstün kıldığını sananlar, kıyafetleriyle insanlara sükse yapmaya çalışanlar, tüm yaşamlarını bu tip hırslar ve yarışlar üzerine kuranlar, bunlarla gösteriş yaptıklarını sananlar, aslında imtihan için verilen fani gölgeler ve zihinlerindeki görüntüler ile gösteriş yaptıklarını anladıklarında, iş işten geçmiş olacaktır.

Aslında bunların benzerlerini rüyalarında da sık sık gördükleri bir vakıadır. Rüyalarında da yalıları, eşyaları, çok süratli arabaları, son derece değerli mücevheratları, tomar tomar dolarları, yığın yığın altınları vardır. Rüyalarında da yüksek bir mekide bulunur, binlerce kişinin çalıştığı fabrikaları, pek çok insana hükmedebilecek güçleri olur, herkesin hayran kaldığı kıyafetler giyilip dolaşılır, hava atılır. Ancak nasıl rüyada sahip oldukları ile övünmek onları komik duruma düşürürse, aynı şekilde bu dünyada muhatap oldukları fani şeylerle ve geçici görüntülerle övünmek de bunun aynısıdır. Rüyalarında gördükleri de, bu dünyada muhatap oldukları da, sonuçta zihinlerindeki birer görüntüden ibaret algılardır. Ancak elbette ki bu gerçeği derinlemesine düşünmek lazımdır. Ayette de ifade

edildiği gibi, bu gerçeğin farkına varan kazanacaktır:

“Gerçek şu ki; size Rabbinizden (O’nun kâinattaki zuhuratını ve Kur’an’ın hakikatini anlayıp kavrayacak) basiretler (yaratılış gerçeğini gösteren belgeler) gelmiştir. Kim (hikmet ve ibretle bakıp) basiretle görürse, kendi lehine, kim de (tabiat kanunlarındaki ve Kur’ani kurallardaki gerçeklere karşı) kör davranıp (görmek istemezse) bu da kendi aleyhinedir. ...”[17]

Bunun gibi dünyada yaşadıkları olaylara gösterdikleri haksız ve ayarsız tepkiler de, gerçeği anladıklarında insanları utandıracaktır. Kendini kaybetmiş şekilde kavgaya tutuşanlar, bağırıp çağırانlar, dolandırıcılık yapanlar, rüşvet alanlar, sahtekârlık düzenbazlıkla uğraşanlar, yalan söyleyip iftira atanlar, cimrilik yapanlar, insanların canını yakanlar, onları dövüp söverek aşağılayanlar, gözü dönmüş saldırganlar, içleri makam mevki hırsı ile dolu olanlar, haset edip kıskananlar, gösteriş yapmaya çalışanlar, kendilerini yüceltmek için çırpınanlar ve diğerleri, bunları bir imtihan dünyasında ve rüya gibi fani (geçici) bir ortamda yaptıklarını fark ettiklerinde elbette rezil olacaklardır.

Bilinmelidir ki, tüm evreni yaratan ve her insana ayrı ayrı gösterip duran bizzat Allah olduğuna göre, bu dünyadaki tüm malın gerçek sahibi de yalnızca Allah’tır. Nitekim bu gerçek Kur’an’da özellikle haber verilir:

“Göklerde ve yerde ne varsa tümü Allah’ındır. Allah, her şeyi Kuşatandır. (Her an yaratan ve varlıkta tutandır.)”[18]

Bu dünyada aslı ile muhatap olunamayan hırslar uğruna, İslam ahlakını ve insan haklarını bir kenara bırakmak ve bunun neticesinde Allah’ın rızasını ve sonsuz yaşamı elden kaçırmak ise, çok büyük bir akılsızlıktır ve en büyük hüsrandır. Dahası insana sonsuz kayıp ve acılar yaşatacaktır. Allah onların bu durumunu şöyle anlatmaktadır:

“... Onların orada (dünyada) bütün işledikleri (bazı hayırlı ve yararlı işler de) boşa çıkmıştır ve yapmakta oldukları şeyler de geçersiz olacaktır.”[19]

Ayette de bildirildiği gibi, bu insanların hem bütün hırsları, tutkuları boşa çıkacaktır; hem de sahip olduklarını sandıkları şeyler bu gerçek karşısında ellerinden kaçmış, kendilerine bir fayda sağlamamış ve geçersiz olmuşlardır. Bu konuda şu nokta çok iyi anlaşılmalıdır: Karşı karşıya olduğumuz gerçek, **"tüm bu sahip olduğunuz ve hırsını yaptığınız mallar, zenginlik, çocuklar, eşler, arkadaşlar, makam-mevki bir gün yok olacaktır, o nedenle gönlümüzü fani olanlardan, Baki olana çevirmemiz lazımdır"** manasında söylendiği sanılmamalıdır. **"Bu**

sahip olduklarınızın hiçbirinin aslı ile şu anda bile zaten muhatap değilsiniz, belki de bunlar beyninizde izlediğiniz algılardan ibarettir, Allah'ın sizi denemek için ruh ekranlarınıza gösterdiği bir nevi geçici görüntüler hükmündedir"

anlamındadır. Dikkat ederseniz ikisi arasında çok büyük bir fark vardır.

İnsan bu gerçeği şu an kabule yanaşmasa ve tüm sahip olduklarını var kabul ederek kendini aldatsa bile, sonuçta ölümünün ardından yeniden dirildiğinde, yani ahirette her şey çok net ortaya çıkacaktır. O gün insanın **"görüş gücü keskinleşecek"**[20] ve her şeyin çok daha açık farkına varacaktır. Ama eğer dünyadaki yaşamını hayali amaçlar peşinde koşarak harcamışsa, orada hiç yaşamamış olmayı dileyecek, ayette bildirildiği gibi,

"Keşke o (ölüm her şeyi) kesip bitirseydi (ve beni yokluğa atsaydı). (Çünkü bak!) "Onca malım bana hiçbir yarar sağlayamadı, saltanatım güç ve kudretim yok olup gitti, hepsi elimden alındı" diyerek (helak olup duracaktır)."[21]

Akıllı bir insana düşen ise, tüm kâinatın bu en büyük gerçeğini, yani dünyanın ve tüm imkânların fani emanetler olarak bize verilip gösterildiğini, zaman varken burada kavramaya çalışmaktır. Aksi halde bütün ömrünü fani hevesler ve sun'î hayaller peşinde koşmaya harcayıp, sonunda büyük bir yıkıma uğrayacaktır. Allah, dünyada böyle kuruntular (ya da "seraplar") peşinde koşup Yaraticımızı unutan bu insanların son durumlarını şöyle bildirmektedir:

"Kâfirlere (ve gafillere) gelince; onların amelleri (ve dünyalık beklentileri) dümdüz bir arazideki seraba benzer ki; susayan onu bir su sanıvermektedir. Nihayet ona ulaştığında ise hiçbir şey bulamaz ve onun yanında sadece Allah'ı bulur. (Allah da) Onun hesabını tam olarak verir. Allah, hesabı çok seri Görendir."[22]

□ İnkârcılar Tarihin En Büyük Yanılgısı İçindedir

Dışarıdaki varlıkları ve yaratılmışlıkları sabit bir gerçek olmakla beraber, maddenin aslı ile muhatap olamadığımız hikmeti, modern bilim tarafından ispatlanmıştır ve dahası çok açık, kesin ve güçlü bir biçimde ortaya konmaktadır. İnkârcılar körü körüne inandıkları, bel bağladıkları, güvenip tapındıkları maddesel dünyanın, aslında hiçbir zaman aşamayacakları bir algı sınırının ötesinde olduğunu görmekte ve buna karşı hiçbir şey yapamamaktadırlar. İnsanlık tarihi

boyunca inkârcı zihniyet hep var olmuş ve bu kişiler bozuk sistemlerinden ve savundukları felsefeden çok emin bir şekilde, kendilerini yaratmış olan Allah'a baş kaldırmışlardı. Ortaya attıkları senaryoya göre **madde ezeli ve ebediydi** ve tüm bunların bir Yaratıcısı olamazdı. Bu kişiler yalnızca kibirlerinden dolayı, Allah'ı reddederlerken muhatap olduklarını zannettikleri maddi dünyanın ardına sığınmışlardı. Bu felsefeden öylesine eminlerdi ki, hiçbir zaman bunun aksini ispatlayacak bir açıklama getirilemeyeceğini düşünüyorlardı. Oysa maddenin aslı ile ilgili bilimin ve İslam alimlerinin anlattığı gerçekler bu kişileri büyük bir şaşkınlığa uğratmıştır. Çünkü burada anlatılanlar felsefelerini temelden yıkıp atmış, üzerinde tartışmaya dahi imkân bırakmamıştır.

“Allah göklerin ve yerin

(Nur Suresi, 35.

ve diğer her

Nur’udur”

ayet)

şey bu Nur’un değişik tecelli ve tezahür boyutlarıdır.

Tüm düşüncelerini, hayatlarını, kibirlerini ve inkârlarını üzerine bina ettikleri madde, ellerinden bir çırpıda uçup gitmiş ve tapındıkları putları yıkılmıştır.

Allah'ın bir sıfatı da, inkârcılara tuzak kurmasıdır. “... Onlar Sana bu hileyi düşünürken Allah da onlara tuzak kuruyordu. (Sana hicret emri vererek Medine’ye gitmeni ve İslâm devletini kurarak geri dönüp Mekke’yi fethetmeni ve müşrik düzenle[r]ini tepelemeni kolaylaştırıyordu.) Doğrusu Allah tuzak kuranların en hayırlısıdır.”[23]

ayetiyle işte bu gerçek anlatılır. Yani Allah, dünyayı mutlak bir varlık zannettirerek inkârcıları tuzağa düşürmüş ve onları tarihte benzeri görülmemiş şekilde küçülmüş ve aşağılamıştır. Mallarını, mülklerini, mevkilerini, ünvanlarını, içinde buldukları toplumu, tüm dünyayı mutlak varlık sanmışlar, üstelik bunlara güvenerek Allah'a karşı büyüklük taslamışlardır. Böbürlenerek Allah'a isyan etmiş, inkâr ve isyana kalkışmışlardır. Bunları yaparken de güç aldıkları tek şey **maddenin mutlaklığı**

inancı olmaktadır. Ama öyle bir anlayış eksikliği içine düşmüşlerdir ki, Allah'ın kendilerini çepeçevre sarıp kuşattığını hiç düşünmemişler ve gerçeğin farkına varamamışlardır. Allah inkârcıların anlayışsızlıkları sonucunda düşecekleri durumu Kur'an'da şöyle açıklamaktadır:

“Yoksa (onlar Sana ve Hakk davana karşı) hileli-bir düzen mi kurmak istemektedir? Fakat (asıl) o inkâr edenler (ve nankörlüğe girişenler) hileli-düzene düşecek olanların ta kendileridir. [Not: Kâfirlere ve zalimlere karşı en geçerli hile ise, Allah'ın izniyle, düşmanların bizim aleyhimize kurdukları tuzaklara onları düşürebilmek, yani kendi silahlarıyla kendilerini saf dışı edebilmektir.]”[24]

Bu, belki de kâfirlerin tarihin gördüğü en büyük yenilgisidir. İnkârcılar kendilerince büyüklenirken, dinle ve iman edenlerle alay ederken, aslında büyük bir oyuna gelmişler, Allah'a karşı çirkin bir cesaret göstererek açtıkları savaşta kesin olarak yenilmişlerdir.

"Böylece her kentin ve ülkenin ekâbirini (zenginlerini ve idarecileri) oranın mücrimleri (kötüleri) kıldık (ve bir müddet fırsat tanıdık) ki, orada (halka) hile yapsınlar. Hâlbuki onlar aslında kendilerinden başka sına hile yapmıyorlar (kendi sonlarını hazırlıyorlar), ama farkında değil lerdir."[25] ayeti Yaraticımız olan Allah'a baş kaldıran bu gibi inkârcıların nasıl bir şuursuzluk içinde olduklarını ve nasıl bir sonla karşılaşacaklarını en açık şekilde haber vermektedir.

"Onlar (münafıklar, sözde) Allah'ı ve iman edenleri aldattıklarını (zannetmektedirler) oysa onlar, sadece kendilerini aldatmaktadır ve (ama bunun) şuurunda değillerdir. (Çünkü Allah'ı ve mü'minleri aldatmaya çalışanlar, ancak kendilerini kandırırvermektedir.)"[26]

İnkârcılar kendilerince tuzak kurmaya kalkışırken ayetteki "şuuruna varmazlar" ifadesiyle açıklandığı gibi, çok önemli bir gerçeği fark edememişlerdir: Yaşadıkları tüm olayların aslında zihinlerinde gerçekleştiğini ve işledikleri her fiil gibi, kurdukları tuzakların da zihinlerinde olduğu gerçeğini bilememişlerdir. Bu kavrayışsızlıkları sebebiyle de, Allah ile yalnız olduklarını unutarak, kendi kendilerini hileli bir düzene düşürmüşlerdir. Her dönemde Allah inkârcıların tüm hileli düzenlerini temelinden yıkacak bir gerçekle onları yüz yüze getirmiştir. Allah **"... hiç şüphesiz, şeytanın hileli-düzeni pek zayıftır"**[27]

ayetiyle, bu düzenlerin daha ilk kuruldukları anda sonuçlarının yıkım olacağını da haber vermiştir. Ve mü'minleri de

"... onların hileli düzenleri size hiçbir zarar veremez..."[28]

ayetiyle müjdelemiştir.

Allah bir başka ayetinde,

"İnkâr edenlerin işleri bir seraba benzer, susayan onu bir su sanır. Nihayet ona ulaştığında bir şey bulamaz ve yanında Allah'ı bulur..."[29]

diye haber vermektedir. İnkârcı zihniyet de bu ayette işaret edildiği gibi, isyan edenler ve dünya hayatlarını Din'le ve Hak Dava ehliyle alay ederek geçirenler için bir

"serap"

oluştururvermektedir; ona güvenerek ellerini uzattıklarında, bu felsefenin aldaticılığını fark edeceklerdir. Allah onları böyle bir serapla kandırıp oyalayıvermiş, maddeyi

mutlak varlık

gibi göstermiştir. "Koskoca" insanlar, profesörler, astronomlar, biyologlar, fizikçiler, ünvanları, mevkileri her ne olursa olsun

maddeyi kendilerine ilah edinmeleri

sebebiyle bu oyuna gelmişler, birer çocuk gibi aldanmış ve küçük düşmüşlerdir. Hiçbir zaman aslına ulaşamadıkları maddeyi mutlak sanarak, onun üzerine felsefelerini, ideolojilerini kurmuşlar, hakkında ciddi tartışmalara girmişler, alaycı anlatımlarla övünmüşlerdir. Tüm bunlardan dolayı da kendilerini çok akıllı saymışlar, evrenin gerçeği hakkında fikir yürütebileceklerini düşünmüşler ve en önemlisi kendi sınırlı akıllarıyla Allah'ı yorumlayabileceklerini zannetmişlerdir. Allah, onların içine düştükleri bu durumu bir ayetinde şöyle bildirmektedir:

“Onlar (Yahudilerden inanmayanlar, Hz. İsa’yı öldürmek üzere) bir düzen kurdular. Allah da (buna karşılık onlara) bir düzen kurdu (ve şeytani oyunlarını bozdu). Allah, düzen kurucuların en hayırlısıdır.”[30]

“Ama iman edenler ve salih ameller işleyenler(e gelince ise), onlara ecirlerini eksiksiz ödeyecek ve onlara Kendi fazlından (daha ne tükenmez nimet ve faziletler de) ekleyecektir. (Allah’ın rızasını aramak ve ihlâsla Kur’an ahkâmına sarılmak konusunda) Çekimser davranıp kaçınanlara ve büyüklük taslayanlara (gelince), onları acıklı bir azapla azaplandıracaktır ve onlar kendileri için Allah’tan başka bir (vekil) koruyucu dost ve yardımcı bulamayacaklardır.”[31]

Kuşkusuz ahirette bu gerçeğin farkına varmak; azgın inkârcılar için olabilecek en dehşet verici ve rezil edici bir neticedir. Çünkü çok güvendikleri maddenin kendilerinden aşılmaz bir sınır ile ayrılmış olması, kendi tabirleri ile onlar için henüz dünyadayken, “ölmeden önce bir ölüm” hükmündedir. Bu gerçeğe birlikte, bir Allah, bir de kendileri kalıvermiştir. Nitekim Allah, **“kendisini tek olarak (ve yapayalnız) yarattığım (şu adam)ı Bana bırak”** (Müddessir Suresi, 11) ayetiyle, her insanın Kendi katında aslında yapayalnız olduğu gerçeğine dikkat çekmiştir. Bu olağanüstü gerçek daha pek çok ayetle haber verilmiştir:

“Andolsun, sizi ilk defa yarattığımız gibi (bugün de) “tek başına, yapayalnız ve yalın (bir tarzda)” Bize geldiniz ve size (dünyada) lütfettiklerimizi arkanızda bıraktınız...”[32]

“Ve onların hepsi, kıyamet günü O’na (Allah’ın huzuruna), ‘yapayalnız, tek başlarına’ geleceklerdir.”[33]

Bu ayetlerde anlatılan gerçeğin bir manası da şudur: Maddeyi ilah edinip tapınanlar, dini inkâr ederek Allah’ın ayetleri hakkında **“alaycı tartışmalara dalanlar”**, İslam’ın Adil Düzenine çağıranlara düşmanlık yapanlar, Hak Davada sadakat gösterenleri inatçılıkla suçlayıp saçmalayanlar... Bunların hepsi Allah’tan gelmiş ve yine O’na dönmüşlerdir, ya da dönmeyi beklemektedirler. Onlar -isteseler de, istemeseler de- yakında Azrail’e ve Allah’ın hükmüne teslimiyet göstereceklerdir. Şimdi herkes gibi hesap gününü beklemektedirler ve o gün hepsi tek tek sorguya çekileceklerdir. Her ne kadar anlamak istemeseler de, bu gerçekten ve bu neticeden hiç kimse kurtulacak değildir.

Özetleyecek olursak:

Öyle anlaşılıyor ki, İmam-ı Rabbani, Abdulkerim Ceyli ve Muhyiddini Arabi vb. Zatlar, *bak ma, duyma, koklama, dokunma ve tatma* gibi beş duyu organımızla görüp fark ettiklerimizin; RUH'larımızın algıladığı hissetmeler olduğunu belirtmek ve insanların dikkat ve gayretini FANİ olandan BAKİ olana çevirmek istemişlerdir. Yoksa bu dış dünyanın , canlı-cansız bütün varlıkların ve bu mükemmel ve muhteşem Kâinatın, aslında "YOK" olduklarını veya sadece "VEHİM ve HAYAL"den ibaret bulduklarını iddia etmemişlerdir. Zaten bütün Sahabe-i Kiram'ın, Tabiin Hazeratının, Mezhep İmamlarının ve tüm asfiyanın (seçkin ulema ve evliyanın) ortak kanaati "*Hakaik-ül Eşyaai, sabitetün*" şeklindedir. Yani "Eşyanın (Kâinatın, tabiatın ve tüm varlıkların) hakikatı-varlığı tesbitlidir" demektir. Bütün varlıkların ve yaşananların sadece bir ZANN, VEHİM (kuruntu, olmayanı var sanma) ve HAYAL oldukları düşüncesi, gafiller nazarında; Cenab-ı Hak'kın yaratılış harikası olan varlıklardaki *kudret, hikmet ve rahmet eserlerinin* yüksek değerini ve var oluş gayesini küçültecek... Ayrıca kulluk sorumluluklarını, iman, itaat, ibadet ve ahlak düsturlarını, Allah'ın rızasını arama ve O'nun ikramı olan Cennet hayatına hazırlık çabalarının önemini ve gereğini gözden düşürecek, hatta SOFASTAİ kâfirlerin dalaletine sürükleyecektir. Sofastai'lik; her şeyin, kendiliğinden ve tesadüfen oluştuğunu savunan... Yaratılış hakikatı ve amacı konusunda hiçbir gerçeğe inanmayan... Bütün mevcudatı ve dünya hayatını "YOK ve HAYAL" sayan... Allah'ın varlığını ve yaratma san'atını inkâra kalkışan... Hazır fırsatları ve imkânları zevkü sefa ile ve sorumsuz şekilde geçirmek gerektiği düşüncesini taşıyan, Batı kaynaklı sapkın ve safstacı bir kesimin felsefesidir.

Halbuki; hücrelerden galaksilere, böceklerden bitkilere, yerdeki beşerden gökteki meleklerle kadar, her şeyin varlığı sabittir, kesindir ve hepsi Allah'ın sonsuz kudret ve kusursuz sa'nat eserleridir. Bunların mevcudiyeti, *vehim ve hayal değil*, gerçektir. Ancak, Yüce Allah'ın dışındaki her şeyin varlığı; Hakiki ve daimi değil sun'i ve fani (geçici)dir. Çünkü *Hakiki ve Baki (Daimi, Değişmez, Ezeli ve Ebedi) varlık, sadece Cenab-ı Hak'ka aittir.* O'nun dışındaki her şey ise; O'nun bizzat yarattığı, hayret verici özelliklerdeki ve hayran edici güzelliklerdeki yüksek san'at eserleridir, Rabbimizin Esmâ ve Sıfatlarının harika tecelli ve tezahürleridir.

İnsana uykusundaki sadık rüyaları da yine Cenab-ı Hak göstermektedir. İnsanlar rüyalarında; zahiri bir dünyası, vücudu, mekânı, zamanı, esbabı (sebebe-sonuç irtibatları) ve çeşitli vasıtaları bulunmadan, acaip şeyler yaşayabilmektedirler. Ama bu dünya hayatı, elbette o rüyalardan kat be kat üstün derece ve değerde var edilen ve sonuçları sebeplerle icat edilen bir yaşam ve imtihan mertebesidir... Ahiret ise; kesinlikle bu dünya hayatından çok daha kıymetli, hikmetli, görkemli, bereketli ve sürekli bir İlahi rahmet ve nimet-fazilet ülkesidir. Ancak unutmamak lazımdır ki; rüyayı da, dünyayı da, ukbayı (sonsuz ve kusursuz ahiret hayatını) da yaratan bizzat Yüce Rabbimiz Hazretleridir, O'nun dışındaki her şey (masiva) ise, O'nun Esmâ ve Sıfatlarının, çeşitli değer ve derecedeki tezahür ve tecellilerinden ibarettir... Ve İlahi NUR'un bu tezahür ve tecellisinin en yüksek, en gerçek ve en örnek temsili ise, Hz. Peygamber Aleyhisselatü Vesselam Efendimizdir. Tezahür ve tecellinin bu son ZİRVESİ'nden sonrası için akıl ve idrakimize yol verilmemiştir.

Bu makaleyi sesli olarak dinleyebilirsiniz:

{mp3}yasama_bakis_acimizdegistirecek{/mp3}

---

[1] (Mü'minun Suresi, 33–37)

[2] (Rum Suresi, 7)

[3] (Bertrand Russell, Rölativitenin Alfabetesi, Onur Yayınları, 1974, s. 161–162)

[4] (Secde Suresi, 7–9)

[5] (Fatır Suresi, 41)

[6] (Saffat Suresi, 96)

[7] (Enfal Suresi, 17)

[8] (Fussilet Suresi, 54)

[9] (Bakara Suresi, 115)

[10] (Nisa Suresi, 126)

[11] (İsra Suresi, 60)

[12] (Bakara Suresi, 255)

[13] (Kaf Suresi, 16)

[14] (Enfal Suresi, 24)

[15] (Al-i İmran Suresi, 14)

[16] (Rum Suresi, 7)

[17] (Enam Suresi, 104)

[18] (Nisa Suresi, 126)

[19] (Hud Suresi, 16)

[20] (Kaf Suresi, 22)

[21] (Hakka Suresi, 27–29)

[22] (Nur Suresi, 39)

[23] (Enfal Suresi, 30)

[24] (Tur Suresi, 42)

[25] (Enam Suresi, 123)

[\[26\]](#) (Bakara Suresi, 9)

[\[27\]](#) (Nisa Suresi, 76)

[\[28\]](#) (Al-i İmran Suresi, 120)

[\[29\]](#) (Nur Suresi, 39)

[\[30\]](#) (Al-i İmran Suresi, 54)

[\[31\]](#) (Nisa Suresi, 173)

[\[32\]](#) (Enam Suresi, 94)

[\[33\]](#) (Meryem Suresi, 95)